

SFS 2007:258

Utkom från trycket
den 23 maj 2007

Lag om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst;

utfärdad den 10 maj 2007.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde m.m.

1 § Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller inte vid sådan behandling av personuppgifter som anges i första stycket.

2 § Syftet med lagen är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst.

Förhållandet till offentlighetsprincipen

3 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte i den utsträckning det skulle inskränka Försvarsmaktens skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att lämna ut personuppgifter.

Definitioner

4 § I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

¹ Prop. 2006/07:46, bet. 2006/07:FöU6, rskr. 2006/07:144.

<i>Beteckning</i>	<i>Betydelse</i>
<i>Behandling</i> (<i>av personuppgifter</i>)	Varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring.
<i>Blockering</i> (<i>av personuppgifter</i>)	En åtgärd som vidtas för att personuppgifterna skall vara förknippade med information om att de är spärrade och om anledningen till spärren och för att personuppgifterna inte skall lämnas ut till tredje man annat än med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.
<i>Mottagare</i>	Den till vilken personuppgifter lämnas ut. När personuppgifter lämnas ut från Försvarsmakten för att en annan myndighet skall kunna utföra sådan tillsyn, kontroll eller revision som den är skyldig att sköta, anses dock inte den myndigheten som mottagare.
<i>Personuppgifter</i>	All slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.
<i>Personuppgiftsbiträde</i>	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
<i>Personuppgiftsombud</i>	Den fysiska person som, efter förordnande av den personuppgiftsansvarige, självständigt skall se till att personuppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt.
<i>Den registrerade</i>	Den som en personuppgift avser.
<i>Tredje man</i>	Någon annan än den registrerade, den personuppgiftsansvarige, personuppgiftsombudet, personuppgiftsbiträdet och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har befogenhet att behandla personuppgifter.
<i>Uppgiftssamling</i>	En samling med uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt.

Personuppgiftsansvar

5 § Försvarsmakten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

6 § Försvarsmakten skall se till att

1. personuppgifter behandlas bara om det är lagligt,
2. personuppgifter alltid behandlas på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed,
3. personuppgifter samlas in bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål,
4. personuppgifter inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in,
5. de personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen,
6. inte fler personuppgifter behandlas än som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen,
7. de personuppgifter som behandlas är riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella, och
8. alla rimliga åtgärder vidtas för att rätta, blockera eller utplåna sådana personuppgifter som är felaktiga eller ofullständiga med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Uppgiftssamlingar

7 § I Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst får, under de förutsättningar som anges i denna lag, personuppgifter behandlas i uppgiftssamlingar.

Regeringen meddelar föreskrifter eller beslut i enskilda fall om vilka uppgiftssamlingar som får finnas och vilka uppgifter som får behandlas i respektive samling.

När behandling av personuppgifter är tillåten

Försvarsunderrättelseverksamhet

8 § Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

Uppgifter om en person får endast behandlas om personen har anknytning till en preciserad inriktning för försvarsunderrättelseverksamheten och behandlingen är nödvändig för att fullfölja den inriktningen.

Den militära säkerhetstjänsten

9 § Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens militära säkerhetstjänst för att upptäcka, förebygga och avvärja säkerhetshotande verksamhet som riktas mot Försvarsmakten och dess säkerhetsintressen, om det är nödvändigt för att

1. klarlägga verksamhet som innefattar hot mot rikets säkerhet, eller
2. vidta åtgärder som hindrar eller försvårar säkerhetshotande verksamhet.

10 § Uppgifter om en person får behandlas för de ändamål som anges i 9 § endast om

1. uppgifterna ger grundad anledning att anta att personen har utövat eller kan komma att utöva verksamhet som innefattar brott som kan hota rikets säkerhet eller terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott eller motsvarande brottslighet enligt tidigare lagstiftning,

2. uppgifterna ger grundad anledning att anta att personen har utövat eller kan komma att utöva underrättelseverksamhet riktad mot Försvarsmakten och dess säkerhetsintressen,

3. uppgifterna ger grundad anledning att anta att personen utövar annan säkerhetshotande verksamhet än som avses i 1 och som innefattar brott eller åsidosättande av åligganden i anställning hos Försvarsmakten, och det finns särskilda skäl till att uppgiften skall behandlas,

4. personen har lämnat uppgifter om säkerhetshotande verksamhet och personuppgifterna är nödvändiga för att bedöma personens trovärdighet, eller

5. uppgifterna avser information som har framkommit i samband med att en person har genomgått registerkontroll eller särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627).

Uppgifter om en person skall förse med upplysning om på vilken av de i första stycket angivna grunderna uppgiften behandlas. Om behandlingen av en personuppgift föranleds av något annat än antagande om att personen har utövat eller kommer att utöva brottslig verksamhet skall det särskilt anges att personen inte är misstänkt för brottslig verksamhet, om det inte på annat sätt klart framgår att sådan misstanke inte finns. Uppgifter om en person som inte heller kan antas ha utövat eller komma att utöva annan säkerhetshotande verksamhet skall förse med en särskild upplysning om detta, om det inte på annat sätt klart framgår att sådant antagande inte finns.

Uppgifter om en person som avses i första stycket 1–3 skall förse med en upplysning om uppgiftslämnarens trovärdighet och uppgifternas riktighet i sak.

11 § Trots vad som sägs i 10 § får personuppgifter som ingår i eller har uppkommit i samband med användning av totalförsvarets telekommunikations- och informationssystem behandlas för att förhindra obehörig insyn i och påverkan av dessa system. Det gäller även sådana uppgifter som avses i 12 och 13 §§. Behandling som särskilt syftar till att identifiera en person får dock endast utföras om bestämmelserna i 10 § första stycket 1, 2 eller 3 tillämpas.

Försvarsmakten skall föra en förteckning över de behandlingar som särskilt syftar till att identifiera en person och de uppgifter som utgjort anledningen till behandlingen.

Behandling av känsliga personuppgifter

12 § Personuppgifter får inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv.

Om uppgifter om en person behandlas på annan grund får de kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket när det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Uppgifter som beskriver en persons utse-

ende skall alltid utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller som rör hälsa eller sexualliv användas som sökbegrepp endast om det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen.

Behandling av personnummer

13 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålet med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Utlämnande av personuppgifter på medium för automatiserad behandling

14 § Endast enstaka personuppgifter får lämnas ut på medium för automatiserad behandling, om inte regeringen har meddelat föreskrifter eller i ett enskilt fall beslutat om att uppgifter får lämnas ut på sådant medium även i andra fall.

Direktåtkomst

15 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som får ha direktåtkomst till uppgiftssamlingar.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddelar ytterligare föreskrifter eller beslut i enskilda fall om omfattningen av direktåtkomsten.

Tillgången till personuppgifter

16 § Tillgången till personuppgifter skall alltid begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Överföring av personuppgifter till andra länder

17 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till andra länder eller mellanfolkliga organisationer endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Försvarsmakten skall kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet, om inte regeringen har meddelat föreskrifter eller i ett enskilt fall beslutat om att överföring får ske även i andra fall då det är nödvändigt för verksamheten vid Försvarsmakten.

2 kap. Information till den enskilde, rättelse och skadestånd**Information till den enskilde***Information skall lämnas självmant*

1 § Om uppgifter om en person samlas in i den militära säkerhetstjänsten från personen själv skall Försvarmakten i samband därmed självmant lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna. Informationen skall omfatta

1. uppgift om att det är Försvarmakten som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,

2. uppgift om ändamålen med behandlingen, och

3. all övrig information som behövs för att den registrerade skall kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om mottagarna av uppgifterna, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information enligt första stycket behöver inte lämnas om sådant som den registrerade redan känner till.

Information skall lämnas efter ansökan

2 § Försvarmakten är skyldig att till var och en som ansöker om det en gång per kalenderår gratis lämna besked om huruvida personuppgifter som rör den sökande behandlas eller ej. Behandlas sådana uppgifter skall skriftlig information lämnas också om

1. vilka uppgifter om den sökande som behandlas,

2. varifrån dessa uppgifter har hämtats,

3. ändamålen med behandlingen, och

4. till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

En ansökan enligt första stycket skall göras skriftligen hos Försvarmakten och vara undertecknad av den sökande själv. Information enligt första stycket skall lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

3 § Information enligt 2 § behöver inte lämnas om personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när ansökan gjordes eller som utgör minnesanteckning eller liknande. Detta gäller dock inte om uppgifterna har lämnats ut till tredje man eller, när det gäller löpande text som inte fått sin slutliga utformning, om uppgifterna har behandlats under längre tid än ett år.

Undantag från informationsskyldigheten vid sekretess

4 § Bestämmelserna i 1 och 2 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den registrerade.

5 § Försvarsmakten är skyldig att på begäran av den registrerade snarast rätta, blockera eller utplåna sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Försvarsmakten skall också underrätta tredje man till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse. Någon sådan underrättelse behöver dock inte lämnas, om detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Skadestånd

6 § Staten skall ersätta den registrerade för skada och kränkning av den personliga integriteten som en behandling av personuppgifter i strid med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen har orsakat.

Ersättningsskyldigheten kan i den utsträckning det är skäligt jämkas, om Försvarsmakten visar att felet inte berodde på myndigheten.

3 kap. Säkerheten vid behandling

1 § Ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Försvarsmaktens ledning får behandla personuppgifter bara i enlighet med instruktioner från Försvarsmakten.

Det skall finnas ett skriftligt avtal om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för Försvarsmaktens räkning. I det avtalet skall det särskilt anges att personuppgiftsbiträdet får behandla personuppgifterna bara i enlighet med instruktioner från Försvarsmakten och att personuppgiftsbiträdet är skyldigt att vidta de åtgärder som avses i 2 § första stycket.

I fråga om sekretess och tystnadsplikt i det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100) i stället för vad som sägs i första stycket.

2 § Försvarsmakten skall vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna skall åstadkomma en säkerhetsnivå som är lämplig med beaktande av

1. de tekniska möjligheter som finns,
2. vad det skulle kosta att genomföra åtgärderna,
3. de särskilda risker som finns med behandlingen av personuppgifterna, och
4. hur pass känsliga de behandlade personuppgifterna är.

När Försvarsmakten anlitar ett personuppgiftsbiträde, skall Försvarsmakten förvissa sig om att personuppgiftsbiträdet kan genomföra de säkerhetsåtgärder som måste vidtas och se till att personuppgiftsbiträdet verkligen vidtar åtgärderna.

4 kap. Personuppgiftsombud

1 § Försvarsmakten skall utse ett eller flera personuppgiftsombud och anmäla dessa till den tillsynsmyndighet som avses i 5 kap. Även ett entledigande av ett personuppgiftsombud skall anmälas till tillsynsmyndigheten.

2 § Personuppgiftsombudet skall ha till uppgift att självständigt se till att Försvarsmakten behandlar personuppgifter på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed samt påpeka eventuella brister för myndigheten.

Har personuppgiftsombudet anledning att misstänka att Försvarsmakten bryter mot de bestämmelser som gäller för behandlingen av personuppgifter och vidtas inte rättelse så snart det kan ske efter påpekande, skall personuppgiftsombudet anmäla förhållandet till tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsombudet skall även i övrigt samråda med tillsynsmyndigheten vid tveksamhet om hur de bestämmelser som gäller för behandlingen av personuppgifter skall tillämpas.

3 § Personuppgiftsombudet skall över de behandlingar som Försvarsmakten genomför och som är helt eller delvis automatiserade föra en förteckning som avser försvarsunderrättelseverksamheten och en förteckning som avser den militära säkerhetstjänsten.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddelar föreskrifter om vad förteckningen skall innehålla.

4 § Personuppgiftsombudet skall hjälpa registrerade att få rättelse när det finns anledning att misstänka att behandlade personuppgifter är felaktiga eller ofullständiga.

5 kap. Tillsynsmyndigheten

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer skall utöva tillsyn över Försvarsmaktens behandling av personuppgifter enligt denna lag.

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att för sin tillsyn på begäran få

1. tillgång till de personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerheten vid denna, och
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandlingen av personuppgifter.

3 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas eller kan komma att behandlas på ett olagligt sätt, skall myndigheten genom påpekanden eller liknande förfaranden försöka åstadkomma rättelse.

4 § Tillsynsmyndigheten får hos länsrätten i det län där tillsynsmyndigheten är belägen ansöka om att sådana personuppgifter som har behandlats på ett olagligt sätt skall utplånas.

Beslut om utplånande får inte meddelas om det är oskäligt.

Gallring

1 § Personuppgifter som behandlas automatiserat skall gallras så snart uppgifterna inte längre behövs för det ändamål för vilket de behandlas, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har meddelat föreskrifter eller i enskilt fall beslutat att gallring skall ske senast vid viss tidpunkt eller att uppgifter får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

Straff

2 § Till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1. lämnar osann uppgift i sådan information till registrerade som föreskrivs i 2 kap., i anmälan till tillsynsmyndigheten enligt 4 kap. 1 § eller till tillsynsmyndigheten när myndigheten begär information enligt 5 kap. 2 §, eller

2. behandlar personuppgifter i strid med 1 kap. 12 §.

I ringa fall döms inte till ansvar.

Överklagande

3 § Försvarsmaktens beslut om information som skall lämnas enligt 2 kap. 1 och 2 §§ och om rättelse och underrättelse till tredje man enligt 2 kap. 5 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

2. Bestämmelserna i 1 kap. 6 § om grundläggande krav på behandling av personuppgifter och i 1 kap. 12 § om behandling av känsliga personuppgifter skall inte börja tillämpas förrän den 1 oktober 2007 i fråga om sådan manuell behandling av personuppgifter som påbörjats före den 24 oktober 1998 eller manuell behandling som utförs för ett visst bestämt ändamål om manuell behandling för ändamålet påbörjats före den 24 oktober 1998.

3. Bestämmelserna i 2 kap. 6 § om skadestånd skall tillämpas endast om den omständighet som yrkandet hänför sig till har inträffat efter det att lagen har trätt i kraft beträffande den aktuella behandlingen. I annat fall tillämpas äldre bestämmelser.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

MIKAEL ODENBERG
(Försvarsdepartementet)

